

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Syvende Afdeling)

10. juli 2014*

»Præjudiciel forelæggelse — det indre marked — direktiv 98/34/EF — artikel 8, stk. 1, tredje afsnit — informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter — begrebet »teknisk forskrift« — høner til ægproduktion — afkortning af den oprindeligt fastsatte anvendelsesfrist for den tekniske forskrifts ikrafttræden — forpligtelse til at give meddelelse — betingelser — uoverensstemmelser mellem sprogversioner«

I sag C-307/13,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Helsingborgs tingsrätt (Sverige) ved afgørelse af 30. maj 2013, indgået til Domstolen den 5. juni 2013, i straffesagen mod

Lars Ivansson

Carl-Rudolf Palmgren

Kjell Otto Pehrsson

Håkan Rosengren,

har

DOMSTOLEN (Syvende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.L. da Cruz Vilaça, og dommerne J.-C. Bonichot og A. Arabadjiev (refererende dommer),

generaladvokat: Y. Bot

justitssekretær: fuldmægtig I. Illéssy,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 3. april 2014,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Lars Ivansson, Carl-Rudolf Palmgren, Kjell Otto Pehrsson og Håkan Rosengren ved advokaterne M. Erling og E. Erling
- den svenske regering ved A. Falk og L. Swedenborg, som befuldmægtigede
- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget

* Processprog: svensk.

— Europa-Kommissionen ved J. Enegren, D. Kukovec og A. Tokár, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (EFT L 204, s. 37), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/48/EF af 20. juli 1998 (EFT L 217, s. 18, herefter »direktiv 98/34«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en straffesag, der er indledt af Åklagarkammaren i Helsingborg (anklagemyndigheden) mod fire ægproducenter, Lars Ivansson, Carl-Rudolf Palmgren, Kjell Otto Pehrsson og Håkan Rosengren, og hvorunder der er nedlagt påstand om, at de sidstnævnte straffes for, at de forsætligt eller uagtsomt har holdt høner til ægproduktion i opstaldningsanlæg, der ikke opfylder hønernes behov for rede, siddepinde og støvbad.

Retsforskrifter

Direktiv 98/34

- 3 Artikel 1, nr. 3), 4) og 11), i direktiv 98/34 indeholder følgende definitioner:

»[...]

- 3) »[T]eknisk specifikation«: en specifikation, der indeholdes i et dokument, som fastlægger karakteristika for et produkt, som f.eks. kvalitet, brugsegenskaber, sikkerhed, dimensioner, herunder forskrifter for varen vedrørende handelsmæssig betegnelse, terminologi, symboler, prøvning og prøvningsmetoder, emballering, mærkning eller etikettering samt procedurer for overensstemmelsesvurdering.

Udtrykket »teknisk specifikation« dækker ligeledes fremstillingsmetoder og processer vedrørende landbrugsvarer i henhold til traktatens artikel 38, stk. 1, produkter beregnet til konsum og dyrefoder samt lægemidler som defineret i artikel 1 i [Rådets direktiv 65/65/EØF af 26. januar 1965 om tilnærmelse af lovgivning om lægemidler (EFT 1965-1966, s. 17), som ændret ved Rådets direktiv 93/93/EØF af 14. juni 1993 (EFT L 214, s. 22)], samt fremstillingsmetoder og processer vedrørende de øvrige produkter, når de har indvirkning på produkternes karakteristika.

- 4) »[A]ndet krav«: et krav, der ikke er en teknisk specifikation, og som pålægges et produkt af bl.a. forbruger- eller miljøbeskyttelseshensyn, og som vedrører produktets livscyklus efter markedsføring, såsom betingelser for anvendelse, genanvendelse, genbrug eller bortskaffelse, når disse betingelser kan influere betydeligt på sammensætningen af produktet, dets natur eller afsætningen af det.

[...]

- 11) »[T]eknisk forskrift«: en teknisk specifikation eller et andet krav eller en forskrift vedrørende tjenester, herunder de administrative bestemmelser, der gælder herfor, som retligt eller faktisk skal overholdes ved markedsføring, levering eller anvendelse af en tjeneste, eller etablering af en operatør af tjenester i en medlemsstat eller i en væsentlig del af denne stat, samt medlemsstaternes love og administrative bestemmelser vedrørende forbud mod fremstilling, import, markedsføring eller anvendelse af et produkt eller forbud mod levering eller anvendelse af en tjeneste eller mod, at en tjenesteyder etablerer sig, jf. dog artikel 10.

De tekniske forskrifter, der faktisk skal overholdes, er navnlig følgende:

- [E]n medlemsstats love eller administrative bestemmelser, der henviser enten til tekniske specifikationer eller andre krav eller forskrifter vedrørende tjenester, eller til fagkodekser eller kodekser for god praksis, der igen henviser til tekniske specifikationer eller andre krav eller forskrifter vedrørende tjenester, og hvis overholdelse giver formodning om, at der er overensstemmelse med de krav, der er fastsat i de nævnte love eller administrative bestemmelser.
- [F]rivillige aftaler, som de offentlige myndigheder er kontraherende part i, og som af hensyn til almenvellet tager sigte på at opfylde tekniske specifikationer eller andre krav eller forskrifter vedrørende tjenester, bortset fra udbudsbetingelser i forbindelse med offentlige indkøbsaftaler.
- [T]ekniske specifikationer, andre krav eller regler vedrørende tjenester, til hvilke der er knyttet skattemæssige eller finansielle foranstaltninger, som påvirker forbruget af produkterne eller tjenesterne ved at tilskynde til overholdelse af disse tekniske specifikationer eller andre krav eller forskrifter vedrørende tjenester, tekniske specifikationer eller andre krav eller forskrifter vedrørende tjenester, som er knyttet til de nationale sociale sikringsordninger, er ikke omfattet.

Omfattet er tekniske forskrifter, der fastsættes af de af medlemsstaterne udpegede myndigheder, og som er opført på en liste, der skal udarbejdes af [Europa-]Kommissionen inden den 5. august 1999 inden for rammerne af det i artikel 5 omhandlede udvalg.

Listen ændres efter samme procedure.«

- 4 Artikel 8, stk. 1, første til tredje afsnit, i direktiv 98/34 er affattet således:

»Med forbehold af artikel 10 sender medlemsstaterne straks Kommissionen ethvert udkast til teknisk forskrift, medmindre der er tale om en almindelig gengivelse af en international eller europæisk standard, i hvilket tilfælde det vil være tilstrækkeligt at oplyse herom. De meddeler ligeledes Kommissionen grundene til, at det er nødvendigt at indføre en sådan teknisk forskrift, medmindre disse grunde allerede fremgår af udkastet.

Medlemsstaterne skal i givet fald samtidig fremsende teksten til de love og administrative bestemmelser, der hovedsagelig og direkte ligger til grund, hvis det er nødvendigt at kende den pågældende tekst for at kunne vurdere rækkevidden af udkastet til teknisk forskrift, undtagen hvis den er blevet tilsendt i forbindelse med en tidligere meddelelse.

Medlemsstaterne fremsender en ny meddelelse efter ovennævnte regler, hvis de i udkastet til teknisk forskrift foretager væsentlige ændringer, der fører til en ændring af anvendelsesområdet, en afkortning af den oprindeligt fastsatte anvendelsesfrist, en tilføjelse af specifikationer eller krav eller en stramning af disse.«

Svensk ret

- 5 § 36, stk. 1, andet punktum, i djurskyddslagen (1988:534) (lov om dyrebeskyttelse (1988:534)) af 2. juni 1988 (SFS 1988, nr. 534, herefter »djurskyddslagen«) bestemmer:

»Med bøde eller fængsel indtil to år straffes den, som forsætligt eller uagtsomt

[...]

2. overtræder en forskrift, der er meddelt i henhold til denne lov [...]«

- 6 Djurskyddsförordning (1988:539) (bekendtgørelse om beskyttelse af dyr (1988:539)) af 2. juni 1988 (SFS 1988:539), som ændret ved bekendtgørelse af 20. marts 2003 (SFS 2003, nr. 105, herefter »djurskyddsförordningen«), er blevet vedtaget på grundlag af djurskyddslagen. § 9 i denne bekendtgørelse bestemmer:

»Høner til ægproduktion må ikke opstaldes i andre opstaldningsanlæg end sådanne, der opfylder hønernes behov for rede, siddepinde og støvbad. Opstaldningen skal ske på en sådan måde, at hønernes dødelighed og adfærdsmæssige afvigelser holdes på et lavt niveau.

Den myndighed, der er ansvarlig for dyrebeskyttelse, kan meddele nærmere regler om, hvordan hønerne skal opstaldes.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 7 De tiltalte i hovedsagen er ægproducenter, som ved den forelæggende ret bliver retsforfulgt for at have tilsidesat bestemmelserne i djurskyddslagets § 36 og djurskyddsförordningens § 9, idet de forsætligt eller uagtsomt har opstaldet høner til ægproduktion i opstaldningsanlæg, der ikke opfylder hønernes behov for rede, siddepinde og støvbad.
- 8 De tiltalte i hovedsagen har erkendt realiteten i de faktiske omstændigheder, som de er blevet foreholdt, men de har anfægtet det i anklageskriftet anførte, hvorefter disse faktiske omstændigheder medfører, at de skal ifalde strafansvar. I denne henseende har de gjort gældende, at fremrykningen af ikrafttrædelsesdatoen for djurskyddsförordningens § 9, der ikke blev fastsat til den 1. maj 2003 som oprindeligt fastsat, men til den 15. april 2003, ikke havde været genstand for proceduren for ny meddelelse til Kommissionen, der er fastsat i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34. De tiltalte i hovedsagen har som følge deraf gjort gældende, at bestemmelserne i denne § 9 ikke kan anvendes over for dem.
- 9 Anklagemyndigheden har medgivet, at djurskyddsförordningens § 9 udgør en teknisk forskrift, og at den dermed er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 98/34. Anklagemyndigheden har ligeledes anerkendt, at der ikke er blevet fremsendt en ny meddelelse til Kommissionen, men den har anfægtet det forhold, at fremrykningen af denne bestemmelses ikrafttrædelsesdato udgør en væsentlig ændring i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34, og har derfor anført, at den svenske regering ikke var underlagt forpligtelsen til at indgive en ny meddelelse til Kommissionen.
- 10 Ved dom af 2. oktober 2009 tog den forelæggende ret de tiltalte i hovedsagens argumenter til følge og frifandt dem for de af anklagemyndigheden nedlagte påstande.

- 11 Efter at Högsta domstolen ved kendelse den 21. december 2010 havde fastslået, at der ikke var behov for at anmode Domstolen om en præjudiciel afgørelse, underkendte Hovrätten över Skåne och Blekinge den dom, der var blevet afsagt af den forelæggende ret den 2. januar 2009, og hjemviste sagen til denne ret til fornyet realitetsbehandling.
- 12 Under disse omstændigheder har Helsingborgs tingsrätt besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Medfører den afkortning af gennemførelsesperioden fra den 1. maj 2003 til den 15. april 2003, der skete ved indførelsen af § 9 i djurskyddsförordningen [(1988:539)], en pligt for Sverige som medlemsstat til på ny at meddele udkastet i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34[...]?
- 2) Såfremt besvarelsen af det første spørgsmål indebærer, at der skulle have været foretaget ny meddelelse, hvilke retsvirkninger får det da, at dette ikke er sket?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 13 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om den ikrafttrædelsesdato, som i sidste ende bliver fastsat af de nationale myndigheder for en national bestemmelse som den i hovedsagen omhandlede, der foreskriver, at høner til ægproduktion skal opstaldes i opstaldningsanlæg, der opfylder hønernes behov for rede, siddepinde og støvbad, og som tilsigter, at hønernes dødelighed og adfærdsmæssige afvigelser holdes på et lavt niveau, er omfattet af forpligtelsen til at give Kommissionen meddelelse, som fastsat i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34.
- 14 I denne henseende bemærkes, at medlemsstaterne i medfør af artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34 fremsender en ny meddelelse af udkastet til teknisk forskrift, hvis de foretager væsentlige ændringer, der fører til en ændring af anvendelsesområdet, en afkortning af den oprindeligt fastsatte anvendelsesfrist, en tilføjelse af specifikationer eller krav eller en stramning af disse.
- 15 For så vidt som den polske regering i sit indlæg har anfægtet det forhold, at djurskyddsförordningens § 9 kan kvalificeres som en »teknisk forskrift« i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 1, nr. 11), i direktiv 98/34, og med henblik på at give den forelæggende ret et brugbart svar, skal det indledningsvis undersøges, om denne nationale forskrift faktisk kan tilskrives en sådan kvalificering.
- 16 Ifølge Domstolens faste praksis følger det af artikel 1, nr. 11), i direktiv 98/34, at begrebet »teknisk forskrift« omfatter tre kategorier, nemlig for det første »teknisk specifikation« som omhandlet i dette direktivs artikel 1, nr. 3), for det andet »andet krav« som defineret i nævnte direktivs artikel 1, nr. 4), og for det tredje den kategori, der er omhandlet i samme direktivs artikel 1, nr. 11), der vedrører love og administrative bestemmelser vedrørende forbud mod fremstilling, import, markedsføring eller anvendelse af et produkt eller forbud mod levering eller anvendelse af en tjeneste eller mod, at en tjenesteyder etablerer sig (jf. i denne retning dom Fortuna m.fl., C-213/11, C-214/11 og C-217/11, EU:C:2012:495, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).
- 17 I denne henseende skal det for det første indledningsvis bemærkes, at djurskyddsförordningens § 9 ikke henhører under den tredje kategori af tekniske forskrifter, der er omhandlet i artikel 1, nr. 11), i direktiv 98/34, for så vidt som djurskyddsförordningens § 9 ikke indeholder noget forbud i dette direktivs forstand mod at fremstille, importere, markedsføre eller anvende et produkt eller mod at levere eller anvende en tjeneste eller mod at etablere sig som en tjenesteyder.

- 18 For det andet skal det afgøres, om den nationale bestemmelse, der er omhandlet i hovedsagen, henhører under den første kategori af tekniske forskrifter, der er omhandlet i artikel 1, nr. 3), i direktiv 98/34, dvs. under begrebet »teknisk specifikation«.
- 19 Det skal præciseres, at dette begreb ifølge retspraksis forudsætter, at den nationale bestemmelse nødvendigvis vedrører produktet eller dets emballering som sådan og således fastsætter et af de kendetegn, der kræves af et produkt (jf. i denne retning dom Fortuna m.fl., EU:C:2012:495, præmis 28).
- 20 Hvad angår landbrugsvarer har Domstolen desuden anført, at begrebet »teknisk specifikation« betegner den specifikation, der indeholdes i et dokument, som fastlægger karakteristika for et produkt eller fremstillingsmetoder og processer for dette (jf. i denne retning dom Donkersteeg, C-37/99, EU:C:2000:636, præmis 30).
- 21 Det skal for det første bemærkes, at selv om djurskyddsförordningens § 9 vedrører komforten i og kvaliteten af de anlæg, hvor høner til ægproduktion opstaldes, dvs. de stimulusberigede bure, definerer denne bestemmelse imidlertid ikke, således som den polske regering har anført, de karakteristika, som de i hovedsagen omhandlede produkter skal have.
- 22 Selv om det for det andet kunne antages, at denne bestemmelse omhandler en fremstillingsmetode, idet den, som anført i ovenstående præmis, vedrører opstaldning af høner til ægproduktion i stimulusberigede bure, skal det dog bemærkes, at den nævnte bestemmelse begrænser sig til generelt at nævne kravet om, at der skal være reder, siddepinde og støvbade i disse anlæg, uden dog specifikt at fastlægge de forskellige aspekter ved dette opstaldningsanlæg. Djurskyddsförordningens § 9 indeholder nemlig ikke nogen angivelser om f.eks. de nævnte indretningers dimensioner, antal, temperatur og vedligeholdelse, om, hvordan de fungerer med hensyn til det antal timer med lys, som hønsene skal have, eller om fodrings- og drikkeanlæggene. Da djurskyddsförordningens § 9 ikke indeholder nogen som helst præcisering, kan den således ikke anses for at betegne en fremstillingsmetode eller proces.
- 23 Det skal desuden bemærkes, at djurskyddsförordningens § 9, stk. 1, ved at angive, at »opstaldningen skal ske på en sådan måde, at hønernes dødelighed og adfærdsmæssige afvigelser holdes på et lavt niveau« uden yderligere præcisering, begrænser sig til at angive et generelt formål vedrørende trivsel for høner til ægproduktion uden konkret at præcisere, hvordan det skal gennemføres eller nødvendigvis at henvise til det pågældende produkt, og dermed ikke fastsætter produktets kendetegn (jf. analogt dom Intercommunale Intermosane og Fédération de l'industrie et du gaz, C-361/10, EU:C:2011:382, præmis 17).
- 24 Det følger af det ovenstående, at djurskyddsförordningens § 9 ikke indeholder nogen »tekniske specifikationer« i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i artikel 1, nr. 3), i direktiv 98/34.
- 25 For det tredje skal det efterprøves, om djurskyddsförordningens § 9 henhører under den anden kategori af tekniske forskrifter, der er omhandlet i artikel 1, nr. 4), i direktiv 98/34, dvs. under begrebet »andet krav«.
- 26 I denne henseende har Domstolen allerede fastslået, at de pågældende nationale bestemmelser for at blive anset for »andre krav« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, nr. 4), i direktiv 98/34, skal udgøre »betingelser«, der kan influere betydeligt på sammensætningen af produktet, dets natur eller afsætningen af det (jf. dom Fortuna m.fl., EU:C:2012:495, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).

- 27 Domstolen har ligeledes fastslået, at når de forskrifter, der er indeholdt i en national bestemmelse, har en generel karakter, kan disse ikke udgøre sådanne betingelser og følgelig heller ikke kvalificeres som »andre krav« i henhold til artikel 1, nr. 4) (jf. i denne retning dom Intercommunale Intermosane og Fédération de l'industrie et du gaz, EU:C:2011:382, præmis 21).
- 28 Den meget generelle formulering i djurskyddsforordningens § 9, jf. nærværende doms præmis 22 og 23, udelukker således, at denne bestemmelse kan anses for at opstille betingelser for sammensætningen af de pågældende produkter, deres natur eller afsætningen af disse.
- 29 Følgelig kan djurskyddsforordningens § 9 ikke kvalificeres som et »andet krav«, i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 1, nr. 4), i direktiv 98/34.
- 30 Det skal endelig fastslås, at selv om denne bestemmelse ikke i sig selv udgør en teknisk forskrift, henviser den i andet stykke til nærmere regler om, hvordan hønerne skal opstaldes, som vil blive meddelt efterfølgende af den myndighed, der er ansvarlig for dyrebeskyttelse.
- 31 En sådan henvisning til nærmere administrative regler ville, hvis de pågældende regler kunne anses for i sig selv at udgøre »tekniske specifikationer« eller »andre krav«, kunne tillægge djurskyddsforordningens § 9 karakter af en »teknisk forskrift, der faktisk skal overholdes« i overensstemmelse med artikel 1, nr. 11), første led, i direktiv 98/34.
- 32 Det skal imidlertid fremhæves, at den svenske regering under retsmødet har anført, at de nævnte regler er indeholdt i Statens jordbruksverks allmänna råd SJVFS 2010:15 (Jordbrugsdirektoratets generelle råd SJVFS 2010:15), som blev vedtaget den 6. maj 2010, men at sådanne regler allerede fandtes i 2003.
- 33 Det påhviler herefter den forelæggende ret først at efterprøve, om disse nærmere regler, til hvilke der henvises i djurskyddsforordningens § 9, rent faktisk var blevet vedtaget på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen. Hvis disse regler finder anvendelse rationae temporis på tvisten i hovedsagen, skal den forelæggende ret derefter sikre sig, at de kan kvalificeres som »tekniske specifikationer« eller »andre krav« i overensstemmelse med artikel 1, nr. 11), første led, i direktiv 98/34. Endelig skal denne ret afgøre, om de nævnte regler også blev berørt af fremrykningen af ikrafttrædelsesdatoen for djurskyddsforordningens § 9.
- 34 Såfremt den forelæggende ret når frem til den konklusion, at disse nærmere regler udgør »tekniske specifikationer« eller »andre krav«, der således er omfattet af begrebet »teknisk forskrift«, og under forudsætning af, at afkortningen af den frist ligeledes fandt anvendelse på dem, skal det afgøres, om fremrykningen af ikrafttrædelsesdatoen for djurskyddsforordningens § 9 fra den 1. maj 2003 til den 15. april 2003 var underlagt forpligtelsen til at fremsende en ny meddelelse til Kommissionen som fastsat i det nævnte direktivs artikel 8, stk. 1, tredje afsnit.
- 35 Det skal i denne henseende bemærkes, at den svenske regering og Kommissionen under retsmødet har gjort gældende, at det af meddelelsen til Kommissionen vedrørende det oprindelige udkast til djurskyddsforordningens § 9 ikke fremgik, at den nævnte bestemmelse ville finde anvendelse fra den 1. maj 2003, men at det alene anførtes, at den ville træde i kraft i løbet af 2003, hvilket det påhviler den forelæggende ret at efterprøve.
- 36 Hvis det antages, at det i meddelelsen om det oprindelige udkast til djurskyddsforordningens § 9, der blev fremsendt til Kommissionen, faktisk anførtes, at bestemmelsen trådte i kraft i løbet af 2003, skal det derfor fastslås, at den 15. april 2003, der af de nationale myndigheder i sidste ende blev fastsat som ikrafttrædelsesdato for denne bestemmelse, ikke udgør en ændring i forhold til en præcis dato – som i øvrigt ikke kræves ifølge direktiv 98/34 – der oprindeligt var blevet meddelt Kommissionen, og følgelig ikke udgjorde en ændring af fristen som omhandlet i det nævnte direktivs artikel 8, stk. 1, tredje afsnit.

- 37 Heraf følger, at de nationale myndigheder under disse omstændigheder ikke var underlagt forpligtelsen til at fremsende en ny meddelelse således som fastsat ved denne bestemmelse i direktiv 98/34.
- 38 Hvis det derimod antages, at den oprindelige meddelelse til Kommissionen vedrørende djurskyddsförordningens § 9 angav præcis den 1. maj 2003 som ikrafttrædelsesdato for bestemmelsen, udgør de svenske myndigheders valg om i sidste ende at fastsætte den 15. april 2003 en ændring af fristen, der således rejser spørgsmålet om, hvorvidt denne fremrykning af anvendelsesdatoen for den nævnte nationale bestemmelse var underlagt forpligtelsen til at fremsende en ny meddelelse til Kommissionen som fastsat i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34.
- 39 Det skal imidlertid i denne henseende bemærkes, at alle parterne har gjort gældende, at der er sproglige uoverensstemmelser mellem de forskellige versioner af artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34. Det fremgår nemlig ikke klart af alle sprogversionerne, at kravet om, at ændringen skal være væsentlig, ikke kun finder anvendelse på det første tænkte tilfælde, der er omhandlet i den nævnte artikel – nemlig ændringer af anvendelsesområdet for den tekniske forskrift – men ligeledes på de to andre deri fastsatte tænkte tilfælde – dvs. afkortningen af anvendelsesfristen for den tekniske forskrift og tilføjjelsen af specifikationer eller krav eller en stramning af disse. Kun visse sprogversioner angiver klart, at væsentlighedskriteriet gælder for de tre typer omhandlede ændringer. Således anføres det til belysning i den franske version, at »[I]es États membres procèdent à une nouvelle communication [...] s'ils apportent au projet de règle technique, d'une manière significative, des changements qui auront pour effet de modifier le champ d'application, d'en raccourcir le calendrier d'application initialement prévu, d'ajouter des spécifications ou des exigences ou de rendre celles-ci plus strictes«. Den italienske version bestemmer, at »Gli Stati membri procedono ad una nuova comunicazione [...] qualora essi apportino al progetto di regola tecnica modifiche importanti che ne alterino il campo di applicazione, ne abbrevino il calendario di applicazione inizialmente previsto, aggiungano o rendano più rigorosi le specificazioni o i requisiti«, og den portugisiske version har for sit vedkommende følgende ordlyd: »Os Estados-membros farão uma nova comunicação [...], caso introduzam alterações significativas no projecto de regra técnica que tenham por efeito modificar o âmbito de aplicação, reduzir o calendário de aplicação inicialmente previsto, aditar especificações ou exigências ou torná-las mais rigorosas.«
- 40 Der skal derfor ifølge fast retspraksis bemærkes, at den formulering, der er anvendt i en sprogversion af en EU-retlig bestemmelse, ikke kan tjene som eneste grundlag for bestemmelsens fortolkning eller tillægges større betydning end de øvrige sprogversioner. EU-bestemmelserne skal nemlig fortolkes og anvendes ensartet i lyset af de versioner, der er udfærdiget på alle Unionens sprog. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem de forskellige sproglige versioner af en EU-retlig tekst skal den pågældende bestemmelse fortolkes på baggrund af den almindelige opbygning af og formålet med den ordning, som den er led i (jf. i denne retning dom Kurcums Metal, C-558/11, EU:C:2012:721, præmis 48 og den deri nævnte retspraksis).
- 41 Det skal konstateres, at direktiv 98/34 har til formål gennem en præventiv kontrol at sikre varernes frie bevægelighed, der er en del af Den Europæiske Unions grundlag, og at en sådan kontrol er hensigtsmæssig, i det omfang tekniske forskrifter, som er omfattet af direktivet, kan udgøre hindringer for samhandelen mellem medlemsstater, idet sådanne kun kan tillades, såfremt de er nødvendige for at tilgodese tvingende hensyn af almen interesse (jf. dom Fortuna m.fl., EU:C:2012:495, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).
- 42 Det bemærkes endvidere, at det af 13. betragtning til direktiv 98/34 fremgår, at »Kommissionen og medlemsstaterne [endvidere bør] have en tilstrækkelig frist til at kunne foreslå ændringer af den påtænkte foranstaltning [...]«, og at det i 16. betragtning til direktivet præciseres, at »medlemsstat[en] bør [...] undlade at sætte den påtænkte foranstaltning i kraft i en periode, der er tilstrækkelig lang til at tillade enten en fælles gennemgang af de foreslåede ændringer eller udarbejdelse af et forslag til en bindende retsakt fra Rådet eller vedtagelse af en bindende retsakt fra Kommissionen [...]«.

- 43 De følger således af den almindelige opbygning af og formålet med direktiv 98/34 for det første, at afkortningen af anvendelsesfristen for den tekniske forskrift ikke kan være omfattet af et strengere krav – idet enhver fremrykning af ikrafttrædelsesdatoen for den nævnte regel skal meddeles til Kommissionen – end det krav, der gælder i forhold til en ændring, der berører anvendelsesområdet for den tekniske forskrift, idet alle ændringer, der foretages i et udkast til teknisk forskrift, som fastsat i det nævnte direktivs artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, skal vurderes på samme måde i lyset af formålet om varernes frie bevægelighed. For det andet skal effektiviteten af Kommissionens og medlemsstaternes procedure for undersøgelse af udkastet til teknisk forskrift og effektiviteten af den nationale lovgivningsproces bevares.
- 44 Det følger af det ovenstående, at væsentlighedskriteriet finder anvendelse på alle de tænkte tilfælde, der er nævnt i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34, herunder afkortningen af anvendelsesfristen for den tekniske forskrift.
- 45 Den væsentlige karakter af fremrykningen af ikrafttrædelsesdatoen for djurskyddsförordningens § 9 til den 15. april 2003 skal følgelig efterprøves af den forelæggende ret på grundlag af alle de oplysninger, som er blevet forelagt den, i lyset af både den objektive varighed af afkortningen af anvendelsesfristen for den tekniske forskrift og det omhandlede aktivitetsområdes særpræg, navnlig de forskellige trin og begrænsninger, der indgår i produktionen og afsætningen af de pågældende produkter.
- 46 I betragtning af det ovenstående skal det første spørgsmål besvares med, at den ikrafttrædelsesdato, som i sidste ende bliver fastsat af de nationale myndigheder, for en national bestemmelse som den i hovedsagen omhandlede, der foreskriver, at høner til ægproduktion skal opstaldes i opstaldningsanlæg, der opfylder hønernes behov for rede, siddepinde og støvbad, og som tilsigter, at hønernes dødelighed og adfærdsmæssige afvigelser holdes på et lavt niveau, er omfattet af forpligtelsen til at give Kommissionen meddelelse, som fastsat i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34, når en ændring af anvendelsesfristen for den pågældende nationale bestemmelse faktisk har fundet sted, og denne ændring er væsentlig, hvilket det påhviler den foreliggende ret at undersøge.

Det andet spørgsmål

- 47 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret, såfremt ikrafttrædelsesfristen for djurskyddsförordningens § 9 er underlagt forpligtelsen til at give Kommissionen meddelelse, som fastsat i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit i direktiv 98/34, oplyst, hvilke retsvirkninger en undladelse af at fremsende en sådan meddelelse har.
- 48 I denne forbindelse skal det bemærkes, at Domstolen har fastslået, at tilsidesættelsen af forpligtelsen til at give Kommissionen meddelelse må anses for en proceduremangel i forbindelse med vedtagelsen af de pågældende tekniske forskrifter, der medfører, at disse bliver uanvendelige og følgelig ikke kan gøres gældende over for borgerne (jf. bl.a. domme CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, præmis 54, og Schwibbert, C-20/05, EU:C:2007:652, præmis 44). Den omstændighed, at forskrifterne er uanvendelige, kan af borgerne påberåbes for en national ret, og det påhviler denne at afslå at anvende en national teknisk forskrift, der ikke er blevet meddelt i overensstemmelse med direktiv 98/34 (jf. bl.a. dom Schwibbert, EU:C:2007:652, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis).
- 49 Det følger heraf, at såfremt det af meddelelsen til Kommissionen vedrørende djurskyddsförordningens § 9 faktisk fremgik, at den 1. maj 2003 var ikrafttrædelsesdatoen, og afkortningen af anvendelsesfristen til den 15. april 2003 var en væsentlig ændring, vil undladelsen af at fremsende en ny meddelelse vedrørende den nævnte nationale bestemmelse til Kommissionen medføre, at denne ikke kan gøres gældende over for de tiltalte i hovedsagen.

- 50 Det andet spørgsmål skal følgelig besvares med, at såfremt afkortningen af anvendelsesfristen for en national teknisk forskrift er omfattet af forpligtelsen til at give Kommissionen meddelelse, som fastsat i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34, medfører undladelsen af at fremsende en sådan meddelelse, at den pågældende nationale bestemmelse ikke kan finde anvendelse, således at denne ikke kan gøres gældende over for borgerne.

Sagens omkostninger

- 51 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Syvende Afdeling) for ret:

- 1) **Den ikrafttrædelsesdato, som i sidste ende bliver fastsat af de nationale myndigheder for en national bestemmelse som den i hovedsagen omhandlede, der foreskriver, at høner til ægproduktion skal opstaldes i opstaldningsanlæg, der opfylder hønernes behov for rede, siddepinde og støvbad, og som tilsigter, at hønernes dødelighed og adfærdsmæssige afvigelser holdes på et lavt niveau, er omfattet af forpligtelsen til at give Europa-Kommissionen meddelelse som fastsat i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/48/EF af 20. juli 1998, når en ændring af anvendelsesfristen for den pågældende nationale bestemmelse faktisk har fundet sted, og denne ændring er væsentlig, hvilket det påhviler den foreliggende ret at undersøge.**
- 2) **Såfremt afkortningen af anvendelsesfristen for en national teknisk forskrift er omfattet af forpligtelsen til at give Kommissionen meddelelse som fastsat i artikel 8, stk. 1, tredje afsnit, i direktiv 98/34, som ændret ved direktiv 98/48, medfører undladelsen af at fremsende en sådan meddelelse, at den pågældende nationale bestemmelse ikke kan finde anvendelse, således at denne ikke kan gøres gældende over for borgerne.**

Underskrifter